

JHS XXX: Maakuntien palveluluokitus

Versio: 30.10.2017

Julkaistu: XX.XX.20XX

Voimassaoloaika: toistaiseksi

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Soveltamisala.....	1
3	Viittaukset.....	3
4	Termit ja lyhenteet.....	4
5	Suosituksset.....	4
6	Opastavat tiedot.....	5
7	Liitteet.....	5

1 Johdanto

Tämän suosituksen tavoitteena on esittää maakunnan palvelut julkisen hallinnon suunnittelun, arvioinnin ja vertailun tarpeisiin. Määrittelyn tarkoituksena on esittää yksi luokitus, jota voidaan sovittaa talouden seurantaan ja ohjaukseen. Tällä tavalla toiminnan palvelukohtainen tarkastelu voidaan sovittaa vastaamaan yhdenmukaisesti tiedolla johtamisen käyttötarkoituksia ja varmistaa tietojen vertailukelpoisuus.

Maakuntien palveluluokitus -suosituksessa kuvataan yhteiset määritelmät palveluista ja yhteydet yleisiin hierarkioihin. Luokituksen palvelut on kuvattu organisaatioriippumattomasti, eivätkä ne sisällä hierarkioita. Maakunnat voivat itse luoda hierarkioita oman tarpeensa mukaisesti.

Palveluluokitusta voidaan hyödyntää kaikissa maakunnissa ja se on laadittu siten, että palveluissa otetaan huomioon lainsäädännön maakunnille asettamat tehtävät. Lisäksi palveluluokituksessa otetaan huomioon olemassa oleva julkisyhteisöjen tehtäväluokitus COFOG (ks. JHS 186), maakuntien taloustilastoinnin vaatimukset ja muut tiedon käsittelyyn kehitetyt luokitukset (mm. asiakirjallisen tiedon käsittelyn luokitukset, toimialaluokitukset).

Maakuntien palveluluokitusta käytetään pääasiassa kansallisessa ohjauksessa, tilastoinnissa sekä talouden tunnuslukujen esittämisessä maakuntien käyttötalouden tulojen ja menojen sekä investointien luokitteluun. Luokitusta käytetään maakuntien palvelutoiminnan suunnitteluun, arviointiin ja ohjaukseen sekä palveluiden tuotteistamiseen. Suositus koskee maakuntien palveluita vuodesta 2020 alkaen.

Kehittämistyö liittyy julkisen talouden suunnitelman, talouden makro-ohjauksen sekä tilastoinnin ja tietohuollon kehittämiseksi käynnistettyjen kansallisten hankkeiden toteutukseen. Tavoitteena on varmistaa yhdenmukaisuus maakuntien taloutta kuvaavien tietojen määrittelyssä ja ylläpidossa maakuntien taloutta ja toimintaa kuvaavien laskentakohteiden osalta (tililuettelo, palvelu, toimipaikkatieto).

2 Soveltamisala

Yhtenäisten ja yhteisten luokitusten avulla luodaan paremmat edellytykset julkisen hallinnon toiminnan ja tuottavuuden kehittämisen arvioinnille, maakuntien väliselle vertailulle sekä maakuntien sisäiselle toimintojen väliselle vertailukehittämiselle. Palveluluokitusta hyödynnetään erilaisissa käyttötarkoituksissa toimijasta riippuen. Maakunnat sekä niiden palvelujentarjoajat voivat hyödyntää luokitusta johtamisessa ja

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

toiminnan ohjauksessa tarvittavan suunnittelu-, seuranta- ja tilastotiedon tuottamisessa. Maakuntien palveluluokitusta käytetään maakuntien palvelutoiminnan suunnitteluun, arviointiin ja ohjaukseen sekä palveluiden tuotteistamiseen. Tilastotoimi puolestaan hyödyntää palveluluokitusta tuottaessaan maakuntiin liittyviä tilastoja. Ministeriöt, virastot ja laitokset voivat hyödyntää palveluluokitusta omilla toimialoillaan toiminnan ohjauksessa ja seurannassa.

Tämä palveluluokitus soveltuu taloustietojen ja palveluiden kustannusten tarkasteluun. Palveluluokille tulee kohdistaa kaikki maakunnan toimintakatteeseen liittyvät toimintakulut ja -tuotot, minkä lisäksi palveluluokille kohdennetaan myös suunnitelman mukaiset poistot. Palveluluokille kohdennettujen toimintakulujen ja -tuottojen tulee täsmätä tuloslaskelmaan. Yksityiskohtaiset menojen ja tulojen sekä sisäisten erien, kuten tukipalveluiden, kohdistussäännöt annetaan erikseen ulkoista raportointia koskien kustannuslaskentaan liittyvissä suosituksissa ja raportointiohjeissa.

Palveluluokkakohtaiset kustannukset lasketaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sekä organisaatioriippumattomasti. Talousarvion vyörytettävät menot kohdistetaan palveluille jälkilaskennalla. Palveluluokalle kohdennetaan suoraan kohdentuvien kustannusten lisäksi osuus tukipalveluista sekä hallinnosta. Kaikki muu hallinto, yleishallintoa lukuun ottamatta, ja keskitetyt tukipalvelut siis jaetaan muille palveluluokille.

Suosituksen tarkemmat kohderyhmät ja näiden käyttötarkoituksia luokitukselle on esitetty seuraavassa taulukossa:

Kohderyhmä	Luokituksen käyttö	Kohderyhmän vaatimus
Maakunnat	Luokituksen mukaisesti jäsenettyä tietoa käytetään maakunnan johtamiseen ja toiminnan ohjaukseen ja seurantaan.	Luokituksen on tuettava tiedon tuottamista maakunnan johtamisen ja toiminnan ohjauksen tarpeisiin.
Julkisen hallinnon ja talouden ohjaus	Luokituksen mukaisesti jäsenettyä tietoa käytetään julkisen hallinnon ja talouden ohjaukseen sekä maakuntien palveluiden arviointiin.	Luokituksen on tuettava tiedon tuottamista julkisen hallinnon ja talouden ohjaukseen ja palveluiden arviointiin.
Valtion tilastotoimi	Luokituksen mukaisesti jäsenettyä tietoa hyödynnetään kansallisessa tilastoinnissa.	Luokituksen on tuettava tilastotoimen tarpeita sekä liityttävä loogisesti tilastoinnissa käytettäviin luokituksiin ja käsitteisiin.
Tutkimuslaitokset	Luokituksen mukaisesti jäsenettyä tietoa hyödynnetään tutkimustoiminnassa.	Luokituksen on liityttävä loogisesti muihin keskeisiin tutkimustoiminnassa käytettäviin luokituksiin ja käsitteisiin.
Julkisen hallinnon toiminnan ja prosessien kehittäjät	Luokitusta hyödynnetään toiminnan ja toimintaa tukevien tietojärjestelmien / järjestelmätoiminnallisuuden kehittämisessä.	Luokituksen tulee mahdollistaa palveluiden ja prosessien joustava kehittäminen toiminnalle asetettujen tarpeiden mukaan.
Maakuntien palvelujentarjoajat	Luokitusta käytetään palveluiden tuotteistamisessa ja palvelutoiminnan tulosten ja	Luokituksen on tuettava palvelutoiminnan tuotteistamisen

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

	kustannusten raportoinnissa.	tarpeita.
Maakuntien tietojärjestelmätoimittajat	Luokitusta käytetään tietojärjestelmien tietojen käsittelyn ja tiedonsiirtotoiminnallisuuden kehittämisessä.	Luokituksen on muodostettava looginen kokonaisuus tietojärjestelmien kustannustehokkaan toteutuksen varmistamiseksi.

3 Viittaukset

Suosituksessa viitataan seuraaviin lakeihin, säädöksiin, suosituksiin ja ohjeisiin:

Lait ja säädökset

- Alke- ja kasvupalvelujen rahoituslaki
- Eläinsuojelulaki (247/1996)
- Kemikaaliturvallisuuslaki (390/2005)
- Laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta (634/2011)
- Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)
- Vesihuoltolaki (119/2001)
- Terveysturvallisuuslaki (763/1994)
- Terveysturvallisuuslaki (1326/2010)
- Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
- Nuorisolaki (72/2006)
- Vesilaki (587/2011)
- Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
- Laki alueiden kehittämisestä ja rakennusrahastotoiminnan hallinnoinnista (7/2014)
- Joukkoliikennelaki (896/2009)
- Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978)
- Maastoliikennelaki (1710/1995)
- Merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009)
- Vesiliikennelaki (463/1996)
- Ulkoilulaki (606/1973)
- Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
- Maa-aineislaki (555/1981)
- Maatalousyrittäjien lomituspalvelulaki (1231/1996)
- Laki turkistuottajien lomituspalveluista (1264/2009)
- Vaalilaki (714/1998)
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
- Valmiuslaki (1552/2011)
- Pelastuslaki (379/2011)
- Öljyvahinkojen torjuntalaki (1673/2009)
- Maakuntalaki HE 15/2017 vp

Suosituksukset ja ohjeet

- Toimialaluokitus (TOL 2008)
- Julkisyhteisöjen tehtäväluokitus (COFOG 2001)
- JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

- JHS XXX Maakuntien tililuettelo, talousarvio ja taloustietojen raportointi
- JHS XXX Maakuntien kustannuslaskenta

4 Termit ja lyhenteet

asiakas

palvelun käyttäjä

henkilö

toimija, joka on ihminen

yhteisö

julkisen tehtävän taloudellisten tai aatteellisten päämäärien tai elämänmuodon perusteella kokonaisuuden muodostava yhteenliittymä

maakunta

valtioneuvoston vahvistama alue, joka muodostuu useammasta kunnasta

tehtävä

suoritettavaksi saatu, otettu tai annettu työ

maakunnan tehtävä

lailla maakunnalle suoritettavaksi annettu työ

palvelu

organisoidun toiminnan tuloksena syntyvä aineeton hyödyke asiakkaan tarpeiden tyydyttämiseksi

maakunnan palveluluokitus

luettelo maakunnan palveluista, joilla toteutetaan maakunnan tehtäviä

palvelutapahtuma

palveluntuottajan tai palvelunantajan ja asiakkaan välinen yksittäinen vuorovaikutustilanne

palvelutuote

palvelutuotos, joka on vakioitu ja dokumentoitu

palveluryhmä

vaihtuviin käyttötarpeisiin ryhmitelty palveluiden kokonaisuus

toimialaluokitus

toimialaluokitusta käytetään yritysten ja muiden organisaatioiden luokitteluun niissä harjoitetun taloudellisen toiminnan perusteella

5 Suositukset

Suositus koskee maakuntien palveluluokitusta. Suositus käsittää määritelmät maakuntatilastoinnin kannalta oleellisista palveluista, kuvauksen luokittelun rakenteista ja luokitusten soveltamisesta sekä mallin luokitusten jatkuvalla kehittämiselle ja ylläpidolle. Luokitus muodostaa valtion tiedonkeruun kannalta olennaisen tason.

Palveluluokitus on tämän suosituksen liitteenä (liite 1).

6 Opastavat tiedot

Tätä suositusta ylläpitää Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta JUHTA, puh. 0295 16001, sähköposti: jhs-sihteerit@jhs-suositukset.fi.

JHS-järjestelmän verkkosivut:
<http://www.jhs-suositukset.fi>

7 Liitteet

Liite 1: Maakuntien palveluluokitus